

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl samosoudkyní Mgr. Darinou Michorovou ve věci

žalobkyně: **Mgr. V. B.**, narozené dne ...
bytem X
zastoupené Mgr. Petrem Beránkem, advokátem se
sídlem Ječná 550/1, 120 00 Praha 2
proti
žalované: **Česká správa sociálního zabezpečení**
sídlem Křížová 1292/25, 225 08 Praha 5

o žalobě proti rozhodnutí žalované ze dne 22. 11. 2019, čj. X,

takto:

- I. Žaloba se zamítá.
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci

1. Žalobkyně se podanou žalobou domáhala zrušení rozhodnutí České správy sociálního zabezpečení, pracoviště pro Prahu a Střední Čechy (dále jen „žalovaná“) ze dne 22. 11. 2019 čj. X, jímž byly podle § 88 odst. 8 zákona č. 582/1991 Sb., o organizaci a provádění sociálního zabezpečení, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon č. 528/1991 Sb.“), a § 90 odst. 5 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“), zamítnuty námitky žalobkyně a potvrzeno rozhodnutí České správy sociálního zabezpečení (dále jen „správní orgán I. stupně“) ze dne 28. 8. 2019, čj. X. Uvedeným rozhodnutím správní orgán I. stupně zamítl žádost žalobkyně o změnu výše

Shodu s prvopisem potvrzuje M. D.

invalidního důchodu z důvodu zhoršení zdravotního stavu. V řízení o námitkách vypracovala Lékařská posudková služba (LPS) žalované posudek ze dne 6. 11. 2019, čj. LPS/2019/1013-NR-PRH_CSSZ, z něhož vyplynulo, že v případě žalobkyně se jednalo o dlouhodobě nepříznivý zdravotní stav podle § 26 zákona č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění, ve znění účinném do 30. 11. 2019 (dále jen „zákon o důchodovém pojištění“). Jde i nadále o invaliditu I. stupně podle § 39 odst. 2 písm. a) zákona o důchodovém pojištění s poklesem pracovní schopnosti 45 %, nejde o invaliditu II. stupně podle § 39 odst. 2 písm. b) téhož zákona. Jako rozhodující příčinu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu žalobkyně s nejvýznamnějším dopadem na pokles pracovní schopnosti určil posudkový lékař žalované zdravotní postižení uvedené v kapitole V. (Duševní poruchy a poruchy chování) položky 7b (Poruchy osobnosti – středně těžké postižení) přílohy k vyhlášce č. 359/2009 Sb., kterou se stanoví procentní míry poklesu pracovní schopnosti a náležitosti posudku o invaliditě a upravuje posuzování pracovní schopnosti pro účely invalidity (vyhláška o posuzování invalidity) (dále jen „vyhláška“). V procentuálním rozmezí 30 – 45 % byla zvolena horní hranice, a to při zohlednění všech komorbidit. K navýšení základní hranice posudkový lékař neshledal medicínské odůvodnění.

II. Obsah žaloby

2. Žalobkyně v žalobě namítla, že posudek LPS žalované nesplňuje požadavky na odůvodnění výsledku posouzení zdravotního stavu tak, jak jsou upraveny ve Výkladu pro posudkovou službu sociálního zabezpečení Ministerstva práce a sociálních věcí, čj. 2012/10566-72 (dále jen „výklad LPS“), ani judikatury Nejvyššího správního soudu (NSS).
3. Dále namítla, že uvedený posudek, jakožto stěžejní podklad pro rozhodnutí vychází z nesprávných zjištění, že žalobkyně nedoložila v námitkovém řízení další lékařské zprávy a bez omluvy se nedostavila k posouzení zdravotního stavu. Žalobkyně přitom v předstihu dvou pracovních dnů doložila nejen neurologickým lékařem potvrzenou omluvu z účasti na jednání u posudkového pracoviště žalované, ale doložila též další lékařskou zprávu z oboru neurologie.
4. Rovněž namítla, že uvedený posudek též nezohledňuje další závažné nálezy diagnostikující dlouhodobý nepříznivý zdravotní stav v oblasti neurologické. Pokud by se posudkový lékař při vypracování posudku řádně seznámil s úplnou lékařskou dokumentací, kterou měl k dispozici, zjistil by, že žalobkyni je diagnostikován kromě chronického vertebrogenního algického syndromu též senzomotorický deficit, který je výslovně uveden v lékařské zprávě ze dne 4. 11. 2019, dokonce při kořenovém dráždění. Posudkový závěr posudkového lékaře žalované není dostatečně přesvědčivý pro možnost bagatelizace neurologického nálezu směrem pouze k lehkému funkčnímu postižení. Proto žalobkyně namítla, že takovéto hodnocení je založeno na nesprávně zjištěných závěrech, kdy její zdravotní postižení z důvodu poruchy mobility, nemožnosti fyzické zátěže, nutnosti zajištění dostatečného času a prostoru pro odpočinek, lépe odpovídá zařazení kapitoly XIII, odd. E položce 2b a 2c přílohy vyhlášky, což vyplynulo z neurologických zpráv. Na posouzení tohoto zařazení však posudek zcela rezignuje.
5. Posudek též postrádá vypořádání s otázkou možnosti zvýšení bodové hranice při kombinaci více zdravotních postižení podle § 3 odst. 1 vyhlášky.
6. Dle názoru žalobkyně je přiznaná 45 % míra poklesu pracovní schopnosti na samé hranici k 50 míře, zakládající již invaliditu II. stupně. Jelikož je posudek stěžejním podkladem pro

Shodu s prvopisem potvrzuje M. D.

vydání rozhodnutí žalované, stává se tak nepřezkoumatelným pro závěry plynoucí z nesprávně a neúplně zjištěného skutkového stavu.

7. Žalobkyně dále odkázala na rozsudek Nejvyššího správního soudu (NSS), sp. zn. 6 Ads 45/2019, který se zabýval hraničností míry poklesu pracovní schopnosti mezi dvěma položkami, a dále na rozsudek NSS. sp. zn. 4 Ads 13/2003, který konstatoval, že neúplně a nepřesvědčivé posouzení zdravotního stavu v uvedeném řízení je jinou vadou řízení.
8. Žalobkyně navrhla, aby soud rozhodnutí žalované zrušil a věc jí vrátil k dalšímu řízení.

III. Vyjádření žalované

9. Žalovaná ve vyjádření k žalobě nejdříve shrnula průběh řízení o žádosti žalobkyně a její žalobní námitky, poté též příslušnou právní úpravu na věc dopadající.
10. K samotné žalobě v návaznosti na citovanou právní úpravu uvedla, že jestliže nebyla žalobkyně uznána invalidní ve II. stupni podkladovým posudkem Okresní správy sociálního zabezpečení k nově podané žádosti o změnu výše invalidního důchodu z důvodu zhoršení zdravotního stavu, a ani dalším posudkem žalované vyhotoveným k uplatněným námitkám, vydala žalovaná zcela oprávněně rozhodnutí o námitkách, jímž potvrdila zamítnutí žádosti. Rozhodnutí o námitkách bylo vydáno v souladu s posudkovým závěrem, zdravotní stav žalobkyně byl náležitě a dostatečně posouzen. Žalovaná se přitom nemůže vyjádřit k výhradám žalobkyně stran omluvy a včasného doložení nové neurologické zprávy, jelikož není k tomu kompetentní a mělo se k tomu vyjádřit příslušné pracoviště žalované, z jakého důvodu k údajnému pochybení došlo. Jelikož není žalobkyně invalidní pro invaliditu II. stupně, jak bylo posudkově zdůvodněno, byla žalovaná nucena během řízení o námitkách potvrdit rozhodnutí o zamítnutí žádosti o změnu výše invalidního důchodu s ohledem na podkladové posudky. Dodala, že rovněž rozhodnutí soud je závislé na odborném lékařském posouzení.
11. Žalovaná navrhla zamítnutí žaloby, pokud bude žalobkyně novým posudkem uznána jako invalidní vyššího stupně. V opačném případě nechává žalovaná rozhodnutí ve věci na úvaze soudu dle výsledků provedeného dokazování.

IV. Další průběh řízení před soudem

12. Protože žalobkyně v žalobě namítala nesprávné posouzení jejího zdravotního stavu, soud o posouzení zdravotního stavu žalobkyně požádal Posudkovou komisi MPSV v Praze (dále jen „PK MPSV“), neboť sám odbornými medicínskými znalostmi nedisponuje.
13. Soud dne 26. 5. 2020 obdržel posudek PK MPSV ze dne 20. 5. 2020, ev. č. SZ/2020/248_PH_20 (dále jen „posudek PK“). Posudek soud zaslal oběma stranám sporu a nařídil ústní jednání na den 14. 7. 2020. Den před datem nařízeného jednání pak soud obdržel repliku žalobkyně, jejíž součástí byl přiložený znalecký posudek týkající se zdravotního stavu žalobkyně zpracovaný znalcem z oboru zdravotnictví, v odvětví zdravotnické a různé, se zvláštní specializací v neurologii, MUDr. P. F. (dále jen „posudek znalce“). V rámci ústního jednání pak soud věc odročil za účelem zaslání repliky žalobkyně včetně uvedeného posudku znalce žalované k vyjádření, přičemž u zástupce žalobkyně na ústním jednání dotazem zjišťoval, zda uvedený znalec má též atestaci k posudkovému lékařství. Tuto skutečnost zástupce žalobkyně nepotvrdil a nebyla tvrzena ani doložena ani později. Dále soud odročil jednání též za účelem zaslání těchto podkladů též PK MPSV ke zpracování doplňujícího posudku s účastí posudkového lékaře v oboru neurologie, neboť žalobkyně byla sledována s diagnózou v oblasti neurologické. Dne 1. 10. 2020 obdržel soud

Shodu s prvopisem potvrzuje M. D.

doplňující posudek PK MPSV ze dne 24. 9. 2020, ev. č. SZ/2020/1878-PH-14 (dále jen „doplňující posudek PK“).

14. Z posudku PK MPSV ze dne 20. 5. 2020 vyplynulo, že žalobkyně k datu vydání napadeného rozhodnutí byla invalidní podle § 39 odst. 1 zákona o důchodovém pojištění, ve znění zákona č. 306/2008 Sb. Šlo o invaliditu I. stupně podle § 39 odst. 2 písm. a) zákona o důchodovém pojištění, ve znění zákona č. 306/2008 Sb., nešlo o invaliditu II. a III. stupně podle § 39 odst. 2 písm. b) a c) téhož zákona. Šlo o pokles pracovní schopnosti z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu 40 %. Procentní míra poklesu pracovní schopnosti žalobkyně PK MPSV hodnotila dle kapitoly V, položky 7b, ve středu procentního rozmezí i se zohledněním páteřních obtíží. PK MPSV zasedala ve složení předsedkyně komise, MUDR. J. B., a lékařky s odborností v oblasti psychiatrie MUDr. P. S. Žalobkyně nebyla při jednání PK MPSV přítomna. Při svém posuzování vycházela ze spisové dokumentace obou správních orgánů, ze spisu zdejšího soudu, a dále z těchto odborně lékařských nálezů: lékařské zprávy z psychiatrie ze dne 1. 2. 2019 vystavenou MUDr. K., z neurologie ze dne 11. 2. 2019 vystavenou MUDr. V., z neurologie (ze spisu zdejšího soudu) ze dne 4. 11. 2019 vystavenou MUDr. V. a MUDr. M. a z neurologie (předloženou při jednání) ze dne 20. 4. 2020 vystavenou MUDr. V. PK MPSV konstatovala, že k datu vydání napadeného rozhodnutí byl u žalobkyně prokázán dlouhodobě nepříznivý zdravotní stav, jehož rozhodující příčinou byla porucha osobnosti, zařazená dle kapitoly V, položky 7b vyhlášky. PK MPSV hodnotila oproti posudkům lékařů Pražské zprávy sociálního zabezpečení (PSSZ) a žalované nižším procentním poklesem pracovní schopnosti, neboť s ohledem na dokladované postižení toto hodnocení považovala za lépe vystihující dopad na dlouhodobě nepříznivý zdravotní stav. Přitom PK MPSV zohlednila i páteřní potíže. Dodala, že pokud by za rozhodující příčinu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu zvolila páteřní potíže, procentní míra poklesu pracovní schopnosti by byl dle příslušného zařazení nižší. Žalobkyně byla schopna pracovního zařazení s částečným využitím své kvalifikace a získaných zkušeností, a to v podstatně menším rozsahu a intenzitě. Nevhodné byly práce výrazně psychicky a fyzicky náročné. Dobu platnosti posudku stanovila komise ke dni 31. 1. 2021, tj. do další kontrolní lékařské prohlídky.
15. Z doplňujícího posudku PK MPSV ze dne 24. 9. 2020 vyplynulo, že žalobkyně k datu vydání napadeného rozhodnutí byla invalidní podle § 39 odst. 1 zákona o důchodovém pojištění, ve znění zákona č. 306/2008 Sb. Šlo o invaliditu I. stupně podle § 39 odst. 2 písm. a) zákona o důchodovém pojištění, ve znění zákona č. 306/2008 Sb., nešlo o invaliditu II. a III. stupně podle § 39 odst. 2 písm. b) a c) téhož zákona. Šlo o pokles pracovní schopnosti z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu 40 %. PK MPSV zasedala v jiném složení, a to ve složení z předsedkyně komise, MUDR. J. B., a lékařky s odborností v oblasti neurologie MUDr. A. S. Žalobkyně ze z jednání PK MPSV omluvila a dodala kopie lékařských nálezů z neurologie ze dne 4. 11. 2019 a 20. 4. 2020, a dále doporučení ze dne 10. 7. 2020 od MUDr. V. PK MPSV nenalezla žádný posudkově medicínský důvod pro změnu posudkového závěru ze dne 20. 5. 2020. Doložené lékařské zprávy měla PK MPSV k dispozici již při posouzení dne 20. 5. 2020. PK MPSV konstatovala, že posudek znalce postrádal relevantní posudkově – medicínské zhodnocení na základě prokázaného funkčního postižení žalobkyně ve smyslu vyhlášky. Při svém posouzení PK MPSV prostudovala veškerý obsah dokladovaných lékařských zpráv, včetně anamnestických údajů, závěrů a doporučení. Do samotného posudku byly vypsány citace objektivně zjištěných skutečností v rámci klinických vyšetření, které popisovaly funkční postižení

Shodu s prvopisem potvrzuje M. D.

žalobkyně. Pokud jde o námitku, že v diagnostickém souhrnu bylo nesprávně uvedeno, že u žalobkyně nebyly popsány známky kořenového dráždění, PK MPSV uvedla, že administrativní chybou bylo vynecháno slovo „těžkého“, a správně znění diagnózy toto slovo obsahuje. K námitce, že se PK MPSV nevypořádala s odlišným posouzením PSSZ a žalované, PK MPSV odkázala na str. 3 původního posudku ze dne 20. 5. 2020. Dodala, že s ohledem na prokázaný psychický stav žalobkyně PK MPSV nepovažovala hodnocení na horní hranici procentního rozmezí pod položkou 7b kapitoly V za odpovídající stupni psychického postižení, nýbrž za posudkové nadhodnocení. Hodnocení dle horní hranice procentního rozmezí nebylo v plném rozsahu naplněno, neboť u žalobkyně nebylo prokázáno např. závažné maladaptivní chování. K námitce posouzení zdravotního posouzení dle jiné kapitoly a položky vyhlášky (kapitola XIII, oddíl E, položka 1d) PK MPSV uvedla, že nebylo relevantní, neboť u žalobkyně nebylo prokázáno těžké postižení více úseků páteře, s trvalým funkčně významným neurologickým nálezem s těžkým postižením nervů, závažnými parézami, svalovými atrofiemi, s poruchami hybnosti končetin, závažnými poruchami funkce svěračů, apod. Irelevantnost hodnocení pak PK MPSV shledala i ve vztahu k jiné položce navrhované žalobkyní, a to kapitoly XIII, oddílu E, položce 2d, či kapitoly VI, položce 9c; u žalobkyně nebyly prokázány závažné výpadové jevy, závažná postižení nervů, projevy neurogenního močového měchýře apod., nebo zcela jednoznačně nebyla prokázána těžká porucha motorických funkcí jedné končetiny či středně těžká porucha motorických funkcí dvou končetin, nebyla podstatně - těžce omezena svalová síla ani dechové funkce. Popsáno bylo oslabení funkce (váznoucí addukce) V. prstu pravé ruky, bez svalových atrofií.

16. V replice zaslané soudu dne 13. 7. 2020 žalobkyně zopakovala námitku, že posudek měl být zpracován v souladu interními akty Ministerstva práce a sociálních věcí („MPSV“), tj. s výkladem LPS, z něhož také rozsáhle citovala zejména str. 9, 13, 17-19 výkladu LPS, a dále s Metodickým pokynem pro postupy posudkových komisí Ministerstva práce a sociálních věcí, zejména čl. XIV odst. 3 a čl. XVII odst. 10 a 11.
17. K samotnému posudku PK žalobkyně uvedla, že posudková komise z posudkově významných odborných lékařských nálezů zahrnula pouze vybrané části, které byly označeny zkratkou „Obj.“ Pokud by posudková komise neprováděla z doložených lékařských zpráv systematickou selekci, nemohla by přehlédnout další významné skutečnosti, které v posudku PK zcela absentovaly, jako např. „Anamnesticky“, „Závěr“ a „Dop.“ Nepřehlédla by ani neurologické vyšetření MUDr. V. ze dne 4. 11. 2019 a ze dne 20. 4. 2020, z něhož vyplývá radikulární syndrom C8 I. Dx se senzomotorickým deficitem, což z hlediska lékařské vědy znamená, že kromě vlastních bolestí zad dochází k dráždění jednoho nebo více míšních kořenů, vertigo s vegetativním doprovodem v rámci CC a CV syndromu, omezením dechových exkurzí s dušností v. s. vertebromuskulární etiologie či poruchy statiky a dynamiky páteře. Toto je doloženo též omluvou žalobkyně ze soudního jednání vystavené neurologem MUDr. V. ze dne 10. 7. 2020.
18. Žalobkyně dále odkazem na posudek znalce argumentovala, že jeho závěry prokazují, že zdravotní stav žalobkyně opodstatňuje přiznání invalidity II. stupně.
19. Dále žalobkyně uvedla, že její zdravotní stav měl být zařazen pod jinou kapitolu a položku vyhlášky, neboť zařazení pod kapitolu V. položku 7b není přiléhavé a nebyla ani zdůvodněna možnost zvýšení procentní míry o 10 %, přes výslovné námitky žalobkyně v žalobě; naopak, došlo ke snížení o 5 % na základě subjektivního hodnocení PK MPSV, že „toto hodnocení shledala za lépe vystihující dopad na dlouhodobě nepříznivý zdravotní stav

Shodu s prvopisem potvrzuje M. D.

žalobkyně“. S odkazem na závěry v lékařské zprávě ze dne 1. 2. 2019 navrhla zařazení svého zdravotního stavu, např. pod kapitolu V, položku 5d, jakožto jedinou položku reflektující právě poruchu uvedenou v lékařské zprávě ze dne 1. 2. 2019, s aplikací snížení o 10 procentních bodů v důsledku nenaplnění většiny tam popsanych jevů, anebo podřadit pod nejbližší položku s nižším procentním hodnocením, při možnosti aplikace zvýšení až o 10 % dle výkladu LPS na str. 13 a 19. Položkové zařazení dle posudku PK se jeví značně rozporné v tom, že tvrzená limitace ve vykonávání běžných denních povinností je výslovně uvedena v položce 7c, kdy opět mohlo dojít ke snížení o 10 %. Dále navrhla zařazení svého zdravotního stavu pod kapitolu XII, oddíl E, položky 1d nebo 2b, nebo podle kapitoly VI. položky 9c, ve všech variantách při možnosti zvýšení či snížení procentní míry a při zohlednění zdravotních poruch spadajících do odvětví psychiatrie. Žalobkyně dále zopakovala, že posudek LPS byl stižen vadou, která spočívala v tom, že nebyla zohledněna řádná omluva žalobkyně a přiložená lékařská zpráva ze dne 4. 11. 2019 a nelze tak ani vyloučit určitou míru negativního přihlídnutí k této domnělé skutečnosti v rámci správního řízení. Žalobkyně tak v replice uzavřela, že posudek PK MPSV namítané vady nezhodil, naopak, založil vady nové. Proto setrvala na svém názoru o nedostatečně zjištěném skutkovém stavu.

20. Žalovaná v duplice ze dne 4. 8. 2020 uvedla, že posudek PK MPSV se jeví jako přesvědčivý a úplný. Všechny tři posudkové orgány vyhodnotily jednotně a nezávisle na sobě splnění posudkových kritérií pro uznání invalidity I. stupně. K posudku znalce předloženého žalobkyní žalovaná uvedla, že na prvním místě diagnostického souhrnu uvedl diagnózy související s páteří žalobkyně, které jsou dle jeho názoru hlavní příčinou potíží žalobkyně. Popisovaný objektivní neurologický nález pak nesplňuje posudková kritéria pro uznání invalidity, protože se z tohoto hlediska jedná o lehké funkční postižení páteře. Tento názor je v souladu s názorem PK MPSV. Dodala, že MUDr. F. není znalcem v oboru posudkového lékařství, proto nejspíš nezná vyhlášku; výčet diagnóz automaticky nezakládá podmínky pro uznání invalidity; daný posudek ani neodkazuje na zákon o důchodovém pojištění či nehodnotí posudky zpracované v předcházejícím řízení před správními orgány, či posudek PK. Žalovaná tak odkázala na judikaturu soudu NSS (sp. zn. 4 Ads 50/2012), podle které soudní znalec, který není znalcem v oboru posudkového lékařství, nedisponuje odbornou kompetencí k posouzení poklesu pracovní schopnosti a k zaujetí posudkových závěrů o invaliditě. Z tohoto důvodu žalovaná předložený důkaz nepovažuje za rovnocenným důkazem k posudku PK, proto tento posudek znalce nemůže nijak změnit či ovlivnit rozhodnutí soudu.

21. Soud poté nařídil další ústní jednání na den 1. 3. 2021.

V. Posouzení věci Městským soudem v Praze

22. Městský soud v Praze na základě podané žaloby přezkoumal napadené rozhodnutí, jakož i řízení, které jeho vydání předcházelo, a to v mezích žalobních bodů, kterými je vázán (§ 75 odst. 2 věta první s. ř. s.), a po provedeném ústním jednání dne 1. 3. 2021 dospěl k závěru, že žaloba není důvodná.

23. Městský soud v Praze při posouzení dané věci vycházel zejména z následujících ustanovení právních předpisů.

24. Podle § 38 zákona o důchodovém pojištění, *pojištěnec má nárok na invalidní důchod, jestliže nedosáhl věku 65 let, a stal se a) invalidním a získal potřebnou dobu pojištění, pokud nesplnil ke dni vzniku invalidity podmínky nároku na starobní důchod podle § 29, popřípadě, byl-li*

Shodu s prvopisem potvrzuje M. D.

přiznán starobní důchod podle § 31, pokud nedosáhl důchodového věku, nebo b) invalidním následkem pracovního úrazu.

25. Ustanovení § 39 odst. 2 téhož zákona upravuje 3 stupně invalidity z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu. Jestliže pracovní schopnost pojištěnce poklesla nejméně o 35 %, avšak nejvíce o 49 %, jedná se o invaliditu I. stupně [písm. a)]. Pokud se jedná o pokles pracovní schopnosti nejméně o 50 %, avšak nejvíce o 69 %, jedná se o invaliditu II. stupně [písm. b)] a konečně v případě poklesu nejméně o 70 % se jedná o invaliditu III. stupně [písm. c)].
26. Podle 54 odst. 1 zákona o důchodovém pojištění nárok na důchod vzniká dnem splnění podmínek stanovených tímto zákonem.
27. Z výše uvedené právní úpravy vyplývá, že pojištěnec ve věku žalobkyně má nárok na invalidní důchod za současného splnění dvou podmínek, a sice že se stane invalidním a zároveň získá potřebnou dobu pojištění. Správní orgán není sám oprávněn zkoumat, zda a k jakému datu se žadatel stal, popř. zůstal, invalidním. Správní rozhodnutí o nároku na invalidní důchod je tak závislé především na odborném lékařském posouzení (viz § 8 odst. 7, 8, 9 zákona č. 582/1991 Sb.). Správní orgán je pouze oprávněn a zároveň též povinen vyhodnotit, zda lékařský posudek, ze kterého při posouzení nároku na invalidní důchod vychází, splňuje požadavky na úplnost a přesvědčivost.
28. Na základě § 4 odst. 2 zákona č. 582/1991 Sb. zdravotní stav a pracovní schopnost občanů pro účely přezkumného řízení soudního ve věcech důchodového pojištění a pro účely odvolacího řízení správního (tzn. námitkového řízení) posuzuje MPSV, pokud napadené rozhodnutí bylo vydáno na základě posudku okresní správy sociálního zabezpečení; za tím účelem zřizuje jako své orgány posudkové komise. V takovém posudku odborné lékařské komise se pak hodnotí celkový zdravotní stav, dochované pracovní schopnosti pojištěnce a zaujímají se v něm též posudkové závěry o invaliditě a jejím vzniku.
29. V projednávaném případě žalobkyně zpochybňovala závěry posudkového lékaře, ze kterých vycházela žalovaná. S ohledem na to soud nechal vypracovat PK MPSV, a doplňující posudek PK MPSV v jiném složení, které soud provedl jako důkaz při jednání; soud sám není oprávněn zdravotní stav žalobkyně zkoumat.
30. Požadavky na kvalitativní stránku posudku jsou stanoveny judikaturou NSS, např. v rozsudku ze dne 25. 1. 2019, čj. 8 Ads 138/2017-40, k tomu tento soud uvedl, že: „*Posudek posudkové komise je zpravidla rozhodujícím důkazem při posouzení správnosti a zákonnosti přezkoumávaného rozhodnutí. I proto je nezbytné, aby splňoval požadavek úplnosti, celistvosti a přesvědčivosti a aby se vypořádal se všemi rozhodujícími skutečnostmi. Posudkový závěr by tedy měl být náležitě zdůvodněn, aby byl přesvědčivý i pro soud, který nemá, a ani nemůže mít, odborné lékařské znalosti, na nichž posouzení závisí především. Případné chybějící či nepřesně formulované náležitosti posudku, jež způsobují jeho nepřesvědčivost či neúplnost, nemůže soud nahradit vlastní úvahou, jelikož pro to, na rozdíl od posudkové komise, nemá potřebné medicínské znalosti (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 30. 9. 2009, č. j. 4 Ads 19/2009 - 38).*”
31. V souladu s tímto rozsudkem soud uvádí, že mu nepřísluší hodnotit posudky PK MPSV z odborného hlediska, neboť k tomu nemá příslušné znalosti, stejně tak nemůže odborně hodnotit ani podklady, ze kterých posudek vychází. Soud může posudek hodnotit pouze

z hlediska jeho celistvosti a přesvědčivosti, přitom je nezbytné též posoudit, zda existují jiné skutečnosti nebo důkazy, kterými by správnost posudku mohla být zpochybněna.

32. Soud shledal, že oba posudky PK MPSV splňují požadavky úplnosti skutkových zjištění a přesvědčivosti posudkových závěrů o tom, že žalobkyně byla ke dni vydání napadeného rozhodnutí invalidní v I. stupni, nikoliv však ve vyšším stupni. PK MPSV objektivně a přesvědčivě zdůvodnila svůj závěr při posouzení procentního poklesu pracovní schopnosti žalobkyně. Komise rozhodovala v řádném složení, kromě předsedkyně komise - posudkové lékařky byla členem též lékařka z oboru psychiatrie, posléze z oboru neurologie, tedy z těch oborů, do nichž spadá i postižení žalobkyně, které bylo shledáno za hlavní příčinu jejího dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu. Z posudku je zřejmé, že PK MPSV hodnotila veškerou zdravotní dokumentaci, kterou měla k dispozici, včetně lékařských zpráv opakovaně předkládaných žalobkyní ze dne 4. 11. 2019 a 20. 4. 2020, není tedy pravdou, že tyto lékařské zprávy nebyly hodnoceny či zohledněny. Z obou jednání PK MPSV se žalobkyně omluvila, proto ji PK MPSV nemohla vyšetřit v její přítomnosti. Z těchto podkladů pak bylo zjištěno, že rozhodující příčinou obtíží žalobkyně je porucha osobnosti, pokud jde o postižení páteře a k tomu doložená neurologická vyšetření, nebyly popsány známky těžkého kořenového dráždění, což výslovně konstatoval v odůvodnění již původní posudek PK MPSV ze dne 20. 5. 2020. PK MPSV pak v doplňujícím posudku ze dne 24. 9. 2020 vysvětlila, že v diagnostickém souhrnu svého předchozího posudku uvedla místo „s přetrvávajícím chronickým bolestivým syndromem, bez známek těžkého kořenového dráždění“, „s přetrvávajícím chronickým bolestivým syndromem, bez známek kořenového dráždění“, tj. vypadlo slovíčko „těžkého“, což bylo způsobeno pouze administrativním pochybením. Tomuto vysvětlení navíc odpovídá i další odůvodnění původního posudku ze dne 20. 5. 2020, kde toto slovo již zahrnuto bylo.
33. Posudková komise tak jako rozhodující příčinu dlouhodobě nepříznivého stavu žalobkyně uvedla stejnou příčinu, jako uvedly posudky ze dne 6. 11. 2019 a ze dne 23. 7. 2019, ze kterých vycházely správní orgány, a potvrdila správnost těchto posudků. Tam stanovenou horní hranici míry poklesu pracovní schopnosti žalobkyně (45 %) pak vyhodnotila jako nadhodnocenou a stanovila ji ve výši 40 %, což též přesvědčivě odůvodnila, zejména na str. 3 posudku PK MPSV (viz bod 14. výše), kde uvedla, že procentní míru poklesu pracovní schopnosti žalobkyně hodnotila dle kapitoly V, položky 7b, tedy dle stejného zařazení, jako posudkový lékař ve správním řízení, ve středu procentního rozmezí i se zohledněním páteřních obtíží. Uvedla, že u žalobkyně nebyla horní hranice uvedeného procentního rozmezí v plném rozsahu potvrzena, neboť nebylo např. prokázáno závažné maladaptivní chování. Oba posudky PK MPSV přesvědčivě vysvětlily, proč se komise přiklonila k hodnocení poklesu pracovní schopnosti žalobkyně mírou 40%. K procentnímu navýšení pak neshledala žádné medicínské důvody a dále vysvětlila, jakým způsobem by bylo objektivně posudkově hodnoceno, kdyby za rozhodující příčinu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu považovala potíže žalobkyně s páteří (tj. ještě v nižší míře procentních bodů).
34. K žalobkyní odkazované judikatuře NSS (p. zn. 6 Ads 45/2019), proto soud uvádí, že tato se na danou věc nevztahuje, neboť v případě žalobkyně nešlo o hraniční hodnotu procentní míry poklesu její pracovní schopnosti, a to ani v případě posudků vypracovaných pro účely správního řízení. Hranice opravňující jednotlivce k dosažení II. stupně invalidity je stanovena ve výši 50 % [§ 39 odst. 2 písm. b) zákona o důchodovém pojištění], a žalobkyně dosahovala dle závěrů posudkových lékařů 45 %, posléze pak 40 %.

Shodu s prvopisem potvrzuje M. D.

35. K nezařazení pod jiné kapitoly a položky vyhlášky, které žalobkyně uváděla v žalobě, se PK MPSV taktéž přezkoumatelně a přesvědčivě vyjádřila (viz bod zejména bod 15. výše) a soud nemá důvodu pochybovat o správnosti těchto závěrů, zejména pokud žalobkyně nijak účinně tyto závěry před soudem nezpochybnila.
36. K námitce žalobkyně, že do posudku PK MPSV byly vypsány jen části předložené zdravotní dokumentace označené jako „Obj.“, PK MPSV v doplňujícím posudku ze dne 24. 9. 2020 vysvětlila, že prostudovala veškerý obsah předložené dokumentace, avšak do posudku vypsala jen ty části, které popisovaly objektivně zjištěné skutečnosti z klinických vyšetření týkající se objektivního popisu funkčního postižení žalobkyně. K předloženému posudku znalce se PK MPSV vyjádřila tak, že neodpovídal hodnocení lékařem z oboru posudkového lékařství, a tak postrádal relevantní posudkově-medicínské zhodnocení podle příslušné právní úpravy.
37. Soud nemá důvod pochybovat o správnosti závěrů posudků PK MPSV, jedná se o posudky přesvědčivé, celistvé a úplné, které jsou v souladu s předchozími dvěma závěry posudkových lékařů v daném řízení. Soud tak neshledal potřebu provádět další dokazování, když žalobkyně žádné důkazy, které by mohly závěry tohoto posudku zpochybnit, nepředložila, ani nenavrhla. Pokud jde o předložený posudek znalce MUDr. F., soud se ztotožnil s názorem žalované, že tento soudní znalec není oprávněn činit posudkové závěry ohledně pracovní schopnosti žalobkyně, neboť není znalcem v oboru posudkového lékařství, což je samostatný medicínský obor, a jeho posudek tak nemohl zvrátit závěry posudkových lékařů. Soud proto k němu nemohl přihlížet.
38. Pokud jde o námitku, že rozhodnutí vychází z nesprávných zjištění, že žalobkyně nedoložila v námitkovém řízení další lékařské zprávy a bez omluvy se nedostavila k posouzení zdravotního stavu dne 6. 11. 2019, což měla správnému orgánu doložit řádnou omluvou zaslanou prostřednictvím e-mailu a lékařskou zprávou ze dne 4. 11. 2019, soud k tomu uvádí, že žalobkyně sice soudu doložila kopii komunikace se žalovanou ze dne 21. 11. 2019 a 22. 11. 2019, a dále kopii omluvy, avšak ve správním spisu tato komunikace založena nebyla. Soud přisvědčil žalobkyni, že tato omluva, včetně lékařské zprávy, nebyla zřejmě administrativním nedopatřením žalovanou zohledněna. Soud však nemůže žalobkyni přisvědčit v té části, že by skutečnost, že se nedostavila k posouzení posudkovým lékařem žalované, měla negativní dopad na závěry žalované v napadeném rozhodnutí, takový závěr není ničím podložený a ani nevyplývá z napadeného rozhodnutí. Je dále v praxi posudkových lékařů zcela běžné, že posuzované osoby se k nim na posouzení z různých důvodů nedostaví, a to buď proto, že nemůžou nebo nechtějí, a v tom případě vychází posudkový lékař z doložených podkladů. Pokud jde o předkládanou lékařskou zprávu ze dne 4. 11. 2019 vystavenou MUDr. V., tato zpráva pak byla již zohledněna v obou posudcích PK MPSV vypracovaných pro účely soudního řízení přezkumného, a jejich obsah nijak neovlivnil závěry posudkových lékařů ve prospěch žalobkyně. Proto soud považoval tuto vadu za zhojenou v řízení před soudem, neboť zdravotní stav žalobkyně byl posouzen na základě veškeré dostupné zdravotní dokumentace.
39. Jestliže pak žalobkyně v žalobě namítla, že nebyly dodrženy pravidla Výkladu LPS, soud předně upozorňuje, že při svém rozhodování je vázán pouze zákonem (příp. mezinárodními smlouvami). Avšak jak již soud uvedl výše, v daném případě soud neshledal ani namítaná pochybení spočívající v nedostatečnosti posudkového hodnocení a posouzení. O správnosti a úplnosti stanovené klinické diagnózy onemocnění žalobkyně, jakož i o

stanovení a řádné zdůvodnění procentní míry poklesu schopnosti soustavné výdělečné činnosti žalobkyně není žádných pochyb. PK MPSV též řádně zdůvodnila, proč hodnotí odlišně proti posouzení, které bylo provedeno při jednání PSSZ a v námitkovém řízení. Podle názoru soudu se PK MPSV dostatečně vypořádala se všemi rozhodujícími skutečnostmi a její posudky obsahují náležité zdůvodnění závěru o zdravotním stavu a pracovní schopnosti žalobkyně. Z tohoto důvodu soud při svém rozhodování vyšel z výše uvedených posudků, dle nichž k datu vydání napadeného rozhodnutí šlo u žalobkyně o invaliditu I. stupně podle § 39 odst. 2 písm. a) zákona o důchodovém pojištění. Proto ani tyto námitky nejsou důvodné.

VI. Závěr a náklady řízení

40. Ze shora uvedených důvodů soud shledal žalobu nedůvodnou, a proto jí zamítl podle § 78 odst. 7 s. ř. s.
41. O náhradě nákladů řízení soud rozhodl podle § 60 odst. 1 s. ř. s. Žalobkyně ve věci neměla úspěch, proto jí náhrada nákladů řízení nenáleží, a žalované žádné náklady řízení nad rámec její obvyklé úřední činnosti nevznikly.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud. Podání kasační stížnosti nemá odkladný účinek.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Případně-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Praha 1. března 2021

Mgr. Darina Michorová v. r.
samosoudkyně

Shodu s prvopisem potvrzuje M. D.